

Bruxelles, 20. srpnja 2020.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0048(COD)

6800/1/20
REV 1 ADD 1

EF 39
ECOFIN 188
CODEC 182
PARLNAT 51

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o europskim pružateljima usluga
skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i
Direktive (EU) 2019/1937
– obrazloženje Vijeća
– donijelo Vijeće 20. srpnja 2020.

I. UVOD

Komisija je 8. ožujka 2018. donijela paket mjera za produbljivanje unije tržišta kapitala te komunikaciju „Dovršetak unije tržišta kapitala do 2019. – vrijeme je za brže ostvarivanje rezultata”. Tim su paketom obuhvaćena sljedeća dva prijedloga u redovnom zakonodavnom postupku:

- Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i
- Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/65/EU o tržištu financijskih instrumenata.

Europski parlament donio je svoja stajališta u prvom čitanju na plenarnoj sjednici 27. ožujka 2019. Sa strane Vijeća Radna skupina za financijske usluge razmatrala je ta dva prijedloga na nizu sastanaka u okviru predsjedanja više država članica. Odbor stalnih predstavnika dao je 26. lipnja 2019. mandat kako bi se u pregovorima postigao dogovor s Parlamentom u vezi s tim prijedlozima. Dogovor s Europskim parlamentom o kompromisnim tekstovima uredbe i direktive postignut je 18. prosinca 2019., podložno tehničkoj reviziji i pravno-jezičnoj redakturi.

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta odobrio je kompromisne tekstove 7. svibnja 2020. nakon dovršetka tehničke revizije. Predsjednica tog odbora 12. svibnja 2020. predsjedništvu Vijeća podnijela je pismo u kojem je navela da će na plenarnoj sjednici Parlamenta preporučiti da Parlament u drugom čitanju odobri stajališta Vijeća bez daljnjih amandmana, ako Vijeće kao svoja stajališta u prvom čitanju donese tehnički revidirane kompromisne tekstove (uključujući sve potrebne pravno-jezične izmjene). Kao rezultat toga smatralo bi se da su ta dva predložena akta donesena u formulaciji koja odgovara stajalištima Vijeća.

Odbor stalnih predstavnika 20. svibnja 2020. postigao je politički dogovor o tehnički revidiranim kompromisnim tekstovima.

Uzimajući u obzir navedeni dogovor te nakon pravno-jezične redakture, Vijeće je 20. srpnja 2020. donijelo svoje stajalište u prvom čitanju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrđenim u članku 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

II. CILJ

Skupno financiranje rješenje je iz područja financijske tehnologije kojim se malim i srednjim poduzećima, a osobito novoosnovanim poduzećima (*start-ups*) i rastućim poduzećima (*scale-ups*), osigurava alternativni pristup financiranju kako bi se potaklo inovativno poduzetništvo u Uniji i time ojačala unija tržišta kapitala. To s druge strane doprinosi stvaranju diverzificiranijeg financijskog sustava koji je manje ovisan o bankovnom financiranju, čime se ograničavaju sistemski rizici i koncentracijski rizici. Druge prednosti promicanja inovativnog poduzetništva skupnim financiranjem jesu oslobađanje zamrznutog kapitala za ulaganja u nove i inovativne projekte, ubrzanje učinkovite raspodjele resursa i diversifikacija imovine.

Cilj je uredbe i direktive rješavanje rascjepkanosti pravnog okvira primjenjivog na usluge skupnog financiranja s ciljem osiguravanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta tih usluga uz poboljšanje zaštite ulagatelja i učinkovitosti tržišta te pružanje doprinosa uspostavi unije tržišta kapitala.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

(a) Narav i područje primjene uredbe

Stajalištem Vijeća u prvom čitanju stvara se jedinstveni usklađeni režim koji će se primjenjivati na sve pružatelje usluga skupnog financiranja koji su obuhvaćeni područjem primjene uredbe.

Uredba se ne primjenjuje na vlasnike projekata koji su potrošači, ni na ponude za skupno financiranje u vrijednosti višoj od 5 000 000 EUR tijekom razdoblja od 12 mjeseci. Usto, ako je u pojedinoj državi članici prag ukupne vrijednosti za objavu prospekta u skladu s Uredbom (EU) 2017/1129 niži od 5 000 000 EUR, ova se Uredba u toj državi članici tijekom razdoblja od 24 mjeseca primjenjuje samo na ponude za skupno financiranje čija ukupna vrijednost nije viša od iznosa tog praga.

Uredbom se predviđa prijelazno razdoblje do 24 mjeseca nakon njezina stupanja na snagu tijekom kojeg pružatelji usluga skupnog financiranja mogu (osim ako im se u međuvremenu izda odobrenje za rad u skladu s ovom Uredbom odnosno dok im se ono ne izda) u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom nastaviti s pružanjem usluga skupnog financiranja koje su obuhvaćene područjem primjene uredbe.

(b) Organizacijski i operativni zahtjevi

Uredba obuhvaća niz mjera za zaštitu ulagatelja, među ostalim odredbe o upravljanju, procjeni rizika, zahtjevima u vezi s dužnom pažnjom, opsegu diskrecijskog prava kojim se pružatelji usluga skupnog financiranja mogu koristiti kada pružaju usluge upravljanja portfeljem zajmova na pojedinačnoj osnovi, rješavanja pritužbi i sukoba interesa, eksternalizacije, pohrane imovine klijenata i platne usluge te bonitetnu zaštitu.

(c) Odobrenje za rad

Nacionalna nadležna tijela država članica bit će zadužena za izdavanje odobrenja za rad pružateljima usluga skupnog financiranja u skladu s uredbom. Nadležna tijela koja izdaju odobrenja za rad također će nadzirati pružatelje usluga skupnog financiranja te su ovlaštena oduzeti odobrenje za rad pod određenim uvjetima.

ESMA (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) vodit će registar pružatelja usluga skupnog financiranja koji imaju odobrenje za rad i može zatražiti informacije kako bi se osiguralo da se odobrenja za rad izdaju na dosljedan način.

(d) Zaštita ulagatelja

Pružatelji usluga skupnog financiranja klijentima pružaju poštene, jasne i neobmanjujuće informacije. Uredba sadržava mjere u vezi s objavom stope neispunjavanja obveza, ulaznom provjerom znanja i simulacijom sposobnosti podnošenja gubitaka, predugovornim razdobljem razmatranja, brošurama s ključnim informacijama o ulaganju, oglasnim pločama i pristupom evidenciji.

(e) Promidžbeni sadržaji

Promidžbeni sadržaji trebali bi biti jasno prepoznatljivi kao takvi. Informacije koje sadrže trebaju biti poštene, jasne i neobmanjujuće. Nadležna tijela na svojim internetskim stranicama trebaju objavljivati i ažurirati nacionalne zakone i druge propise koji se primjenjuju na promidžbene sadržaje.

(f) Nadležna tijela i ESMA

Uredbom se utvrđuju minimalne istražne i nadzorne ovlasti koje bi nadležna tijela trebala imati. Uredbom se od njih zahtijeva da surađuju međusobno i s ESMA-om. Sadrži mjere o čuvanju poslovne tajne i zaštiti podataka.

(g) Administrativne sankcije i druge administrativne mjere

Uredbom se utvrđuju minimalne administrativne sankcije i mjere u vezi s kršenjem uredbe. Sadržava i odredbe o pravu žalbe, objavljivanju odluka i izvješćivanju ESMA-e o izrečenim sankcijama.

(h) Ispitivanje

Uredbom se od Komisije zahtijeva da podnese izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u roku od 36 mjeseci od stupanja uredbe na snagu. Komisija će se pri pripremi svojeg izvješća prethodno savjetovati s ESMA-om i EBA-om (Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo). U izvješću se procjenjuje 26 aspekata uredbe.

(i) Zviždanje

Uredbom se izmjenjuje Direktiva (EU) 2019/1937 o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije na način da se ova Uredba dodaje u Prilog navedenoj direktivi, u kojem se navodi popis akata Unije koji čine materijalno područje primjene te direktive.

IV. ZAKLJUČAK

U stajalištima Vijeća u prvom čitanju za uredbu i direktivu odražava se kompromis postignut u pregovorima između Vijeća i Europskog parlamenta.

Vijeće smatra da njegova stajališta u prvom čitanju predstavljaju uravnotežen paket kojim će se, nakon donošenja, ispuniti ciljevi promicanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta usluga skupnog financiranja, poboljšanja zaštite ulagatelja i učinkovitosti tržišta te doprinosa uspostavi unije tržišta kapitala.